

Nyolcvanhét szerelmes levél

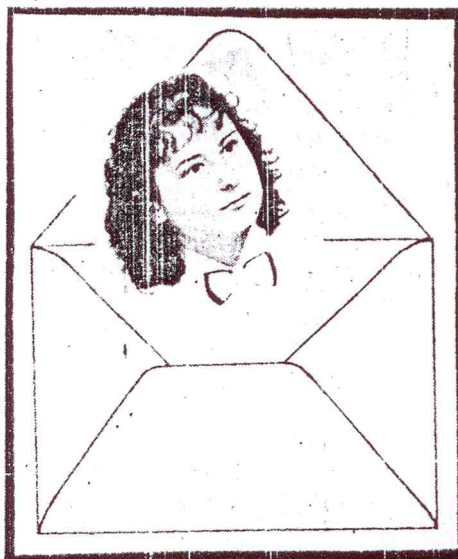
„Drága Bös-
kém olyan rossz
volt eljöni ott-
hagyni téged
hogy az árva köny-
mád kicsúszdalt a
szememből na-
gyon sokszor rád
gondoltam a bál-
ba is hogy hej Is-
tencm nekem is
ugy érne a bál
valamit, hogy ha
te az én tündök-
lesálgom is írt le-
hetnél és gyönyör-
ködhetténc egy
másba, de így na-
gyon hosszú volt
nekem az a kis idő-
is, hogy te nem le-
hetél ott.”

„Kedves Pista,
hogy elmentél en-
gem fogott el ojan
sírás hogy én alig
voltam a szemeim meg ojanok voltak mint ha egy-egy kő darabb nyomta
volna Délég mindig sirtam fejem is nagyon megfájdult a sok sírásban Én nem
tudom még soha sem eset ijen rosszul mikor szidott mint most ugy bántott
engem ez a dolog hogy még soha sem Gondold meg nem is vártam, hogy haza
jön tőled akkor meg int elő vett mondja, hogy nem tudtam meg kérdezni, hogy
ő megy-e és azt mondja ki itt a gazdu. Es azután monda mikor egy kicsit
magához tért, hogy szeretlek beneteket tegod is meg a Pistát is meg vagyok
én vele élgedve látom, hogy iparkodik meg minden nem is szolhatok én semit
és közben azt mondja, hogy szeretitek egy mást legyetek egy másé.”

Két levéltörődék a nyolevanehétből.
Labancz Zita lakiteleki lány nagy-
mamája **Labancz István**né **Sváb Kovács**
Erzsébet és nagypapája **Labancz István**
1929 és 1933 között váltott szerelmi
levelezésének apró momentumát tükrö-
zi a két kiválasztott idézet. Am ha az
összes, gyöngybetűkkel írott levelet át-
böngésszük, kirajzolódik a hajdani
mindennapi élet, a család, a gazdaság
helyzete. Kitűnő korrajz készíthető el
a ballászőgi és a felső-alpári szerelmes-
pár levélváltásából. Erre jött rá a tisztá-
skései **Móricz Zsigmond** Gimnázium
negyedikes diákja is, aki egy országos
néprajzi pályázatra küldte el dolgoza-
tát. Az ifjúsági kategóriában első díjat
kapott. Az előzményeket Zita idézi fel:

— Émlekszem, nagymamám sokat mesélt a régi életéről, a paraszti sorsról, amikor a család összegyűlt egy-egy névnap-i ebédelni. Soha nem mulasztotta el szobahozni nagyapámat sem. Anikor már nagybácska voltam, a szerelémről is beszéltünk. Ekkor tárta fel előttem titkát, hogy feltve őrizi férje leveleit, melyeket még legénykorában írt neki. Belenéztem, és ezzel le is zártuk az ügyet. Később, a gimnázium tizenemerei szakkörre tavaly jött tőkre, az első között jelentkezett a közönségbe. **Tajti Erzsébet** tanárnő irányításával szorgoskodunk. Még az első foglalkozásokon feltette a kérdést, ki mit tud hozni, ami valamilyen oknál fogva értékes dokumentum, kincs. Ekkor említettem, hogy én elkértem a nagymama leveleit . . .

— Können mont?

szont megígérte, én fogom örökölni az „ereklyéit”.

— Hogyan állt össze több mint százoldalas pályaműved?

— Tudod mi volt a legnehezebb? Gépirót találni. Egy kis segítséggel sikerült. Betűhíven gépelttem le a korabeli küldeményeket, lábjegyzetekkel ellátva. Utaltam arra, hogy melyiket' milyen formában, mivel és mikor írták nagyszüleim. Persze, a levelek közreadása magában még nem elegendő a pályázathoz, ezért megkértem a mamámot, hogy amit csak tud, meséljen el az ősokról. Így állt össze a családfa, négy generációig visszamenően. Írtam a nagyszülők életéről, egészen a gyerektől kezdve, részletesen letelepítettem az eljegyzésüket, az esküvőjüket. Eredeti fényképek, levélmásolatok és térképek egészítik ki a dolgozatomat.

— A nagymama egyúttal lektor is volt?

— Ezt is mondhatnánk . . . Jókat nyertünk a megható, szentimentális leveleken, és elgondolkodtunk a keserves sorsról, a nehézségekről szóló tudósításon.

— Első díjat kaptál. Gondolom, sokan örültek ennek.

— Nem nagyon tudtak róla. A díjazás a Néprajzi Múzeumban történt, háromezer forintot kaptam. Azt hiszem, a Népszabadság hírből közölte az eredményeket és a Petofi népe is. Egy-két diaktársam gratulált és igazgatói dicséretet is kaptam. Ja és még valami...

[illegible][illegible]

● A nagyszülők esküvői képe, fent pedig az egyik levél...

lok és szeretnék bejutni a jászberényi tanítóképzőbe. A nyáron pihenek és egy hónapot dolgozom, ősszel pedig – ha sikerül – a főiskolai élettel barátkozom. Én is látok fantáziát a témák további feldolgozásában, de ahhoz, hogy részletes elemzésbe kezdjek, még nagyon sokat kell tanulnom.

— Mit szólnál hozzá, ha majd a te unokád is kiteretné a szerelmes levelet?

— Nincsenek ilyen leveleim, féltő, hogy egyhamar nem is lesznek. A másik: nagyot fordult a világ, manapság a fiatalok számára nem fontosak a papírra vetett vallomások. Gondolod, hogy valaki éjfélig levelet ír, azután néhány órára lepihen, majd ismét kezébe veszi a tollat? A nagymamám még Kecskemétre is bejárt a leveleket, mert a városi házukba kézbesítette a postás a papa beszámolóit. Ilyesféle áldozatot is hozott, mert fontos volt számára a híradás, a szeretett társ levele. Régen másfajta élet zajlott. Csodálom, hogy a